

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра кримінального права № 1

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 16 с.

Розробник:

Ус Ольга Володимирівна – докторка юридичних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права № 1
(протокол № 11 від «1» червня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри кримінального права № 1
(протокол № 9 від «28» червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Пономаренко Юрій Анатолійович,
доктор юридичних наук, доцент

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Ус Ольга Володимирівна, докторка юридичних наук, доцентка, професорка кафедри кримінального права № 1
Контактний телефон	(057) 70-49-212, (057) 70-49-217.
E-mail	olga.us@ukr.net
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій

Анотація навчальної дисципліни

Предмет навчальної дисципліни «Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації» становлять систематизовані теоретичні та прикладні положення щодо кримінально-правової кваліфікації діянь, як видів кваліфікації в кримінальному праві, що характеризується сукупністю кримінально-правових норм, які регулюють суспільні відносини, що виникають і розвиваються з приводу вчинення кримінально значимого діяння, яке потребує кримінально-правового впливу (зокрема, поняття, теоретико-методологічні засади (основні характеристики), етапи, алгоритми, загальні та спеціальні правила кваліфікації кримінальних правопорушень (кваліфікація при колізії та конкуренції кримінально-правових норм; закінченого та незакінченого кримінального правопорушення; кримінального правопорушення, вчиненого у співучасті; множинності кримінальних правопорушень), формула кваліфікації кримінальних правопорушень, зміна кваліфікації кримінальних правопорушень, кваліфікаційна помилка, діджиталізація процесу кваліфікації кримінальних правопорушень тощо; кваліфікація діяння, що не є кримінально протиправним, проте має кримінально-правове значення; кваліфікація посткримінальної поведінки особи тощо).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Кримінально-правова кваліфікація є визначальним питанням здійснення кримінального провадження та одним з основних етапів застосування кримінально-правової норми. Для того, щоб кваліфікація була правильною, стабільною та обґрунтованою, особа, яка її здійснює, повинна володіти глибокими й системними знаннями кримінального закону, доктрини кримінального права та слідчо-судової практики.

Вивчення основних теоретико-прикладних положень кримінально-правової кваліфікації містить значні складнощі, оскільки пов'язане з необхідністю осмислення значного обсягу нормативного матеріалу, доктринальних позицій та правозастосовної практики. Саме тому навчальна дисципліна «Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації» спрямована на опанування глибоких знань та практичних навиків (умінь), які повинен мати здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації» є оволодіння здобувачем глибокими та системними знаннями, що дозволяють отримати максимально високі та змістовні професійні компетентності у таких сферах, як:

1) *правозастосовна діяльність* (розв'язання конкретних практичних проблем кримінально-правової кваліфікації тощо);

2) *експертно-консультативна діяльність* (консультування щодо питань кримінально-правової кваліфікації; здійснення правової експертизи проектів змін та доповнень Кримінального кодексу України, відповідних актів правозастосування та актів судового тлумачення кримінально-правових норм, пов'язаних з кримінально-правовою кваліфікацією, тощо);

3) *нормотворча діяльність* (підготовка проектів законів щодо питань, пов'язаних із застосуванням кримінально-правових норм і, зокрема, кримінально-правовою кваліфікацією);

4) *наукова діяльність* (проведення аналітичної роботи щодо вирішення окремих питань кримінально-правової кваліфікації як у КК України, так і

кримінальному законодавстві інших країн; узагальнення наукових поглядів (думок) щодо відповідних проблем кримінально-правової кваліфікації та пропозицій щодо їх вирішення, які наводяться у науковій літературі; висловлення власних міркувань, щодо проблеми, яка розглядається, тощо);

Завдання навчальної дисципліни:

- систематизоване викладення основних положень теорії та практики кримінально-правової кваліфікації, її поняття, види, теоретико-методологічні засади (основні характеристики), загальні та спеціальні правила кримінально-правової кваліфікації, її зміну, кваліфікаційні помилки тощо;

- навчання правильному розумінню (тлумаченню) та ефективному (обґрунтованому) застосуванню приписів кримінального закону та інших нормативно-правових актів при здійсненні кримінально-правової кваліфікації;

- дослідження та аналіз слідчо-судової практики щодо проблем кримінально-правової кваліфікації тощо.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Навчальна дисципліна «Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації» належить до навчальних дисциплін за вибором студента.

Пререквізити: «Кримінальне право України (Загальна частина)», «Кримінальне право України (Особлива частина)», «Кримінальний процес», «Кримінологія» тощо.

Кореквізити: «Професійна відповідальність правника», «Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці», «Порівняльне правознавство», «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці».

Постреквізити: - .

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має

демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Аналізувати природу та зміст кримінально-правової кваліфікації, покоління кримінально-правової кваліфікації, складні правові проблеми застосування європейських стандартів кримінально-правової кваліфікації.

РН НД 2. Здійснювати дослідження правової регламентації кримінально-правової кваліфікації, принципів, етапів, алгоритмів, правил та формули кримінально-правової кваліфікації.

РН НД 3. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні стандарти кримінально-правової кваліфікації для вдосконалення кримінального та кримінального процесуального законодавства.

РН НД 4. Інтегрувати знання про сутність кримінально-правової кваліфікації та її значення у застосуванні кримінального законодавства, у тому числі шляхом аналізу інтерпретаційних актів.

РН НД 5. Демонструвати розуміння змісту правового статусу суб'єктів кримінально-правової кваліфікації, особливостей зміни кримінально-правової кваліфікації на різних стадіях кримінального провадження з урахуванням суб'єкта.

РН НД 6. Аналізувати змістовне наповнення елементів складу кримінального правопорушення, визначати алгоритми і правила кваліфікації за елементами складу кримінального правопорушення.

РН НД 7. Демонструвати навички кваліфікації кримінального правопорушення, склад якого містить оціночну ознаку, а також кримінального правопорушення, вчиненого за наявності юридичної чи фактичної помилки.

РН НД 8. Розкривати зміст бланкетних диспозицій при здійсненні кваліфікації кримінального правопорушення.

РН НД 9. Характеризувати особливості кваліфікації: кримінального правопорушення, вчиненого за наявності кваліфікуючих та (або) привілейованих ознак складу кримінального правопорушення; закінченого та незакінченого кримінального правопорушення; кримінального

правопорушення, вчиненого у співучасті; повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень; кваліфікації малозначного діяння.

РН НД 10. Демонструвати навички кваліфікації діяння, вчиненого особою, яка не є суб'єктом кримінального правопорушення й діяння, вчиненого за наявності обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.

РН НД 11. Формувати власне бачення алгоритмів та правил кваліфікації діяння, вчиненого у стані необхідної оборони; кваліфікації діяння, яким спричинена шкода при затриманні особи, що вчинила кримінальне правопорушення; кваліфікації діяння, вчиненого у стані крайньої необхідності; кваліфікації діяння, вчиненого під фізичним або психічним примусом; кваліфікації діяння, вчиненого при виконанні наказу або розпорядження; кваліфікації діяння, пов'язаного з ризиком; кваліфікації діяння, вчиненого при виконанні спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

РН НД 12. Розкривати особливості кваліфікації позитивної і негативної посткримінальної поведінки особи.

Види навчальних занять та самостійна робота для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних та семінарських занять	
1	Кримінально-правова кваліфікація: поняття, основні характеристики, значення.	Кримінально-правова кваліфікація: поняття, основні характеристики, значення.	8
2	Колізія та конкуренція кримінально-правових норм при кримінально-правовій кваліфікації	Колізія та конкуренція кримінально-правових норм при кримінально-правовій кваліфікації	8
3	Інтерпретаційна практика кримінально-правової кваліфікації.	Інтерпретаційна практика кримінально-правової кваліфікації.	4
4	Зміна кримінально-	Зміна кримінально-правової	4

	правової кваліфікації. Кваліфікаційна помилка.	кваліфікації. Кваліфікаційна помилка.	
5	Кваліфікація кримінального правопорушення: алгоритми та загальні правила кваліфікації кримінального правопорушення.	Кваліфікація кримінального правопорушення: алгоритми та загальні правила кваліфікації кримінального правопорушення.	16
6	Кваліфікація закінченого та незакінченого кримінального правопорушення.	Кваліфікація закінченого та незакінченого кримінального правопорушення.	8
7	Кваліфікація кримінального правопорушення, вчиненого у співучасті.	Кваліфікація кримінального правопорушення, вчиненого у співучасті.	8
8	Кваліфікація повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень.	Кваліфікація повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень.	8
9	Кваліфікація діяння, що не є кримінально протиправним, проте має кримінально-правове значення.	Кваліфікація діяння, що не є кримінально протиправним, проте має кримінально-правове значення.	8
10	Кваліфікація посткримінальної поведінки особи.	Кваліфікація посткримінальної поведінки особи.	8

Види навчальних занять та самостійна робота

для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних та семінарських занять	
1	Кримінально-правова кваліфікація: поняття, основні характеристики, значення. Колізія та конкуренція кримінально-правових норм при кримінально-правовій кваліфікації. Інтерпретаційна практика кримінально-правової кваліфікації. Зміна кримінально-правової кваліфікації.		110

	Кваліфікаційна помилка.		
2	Кваліфікація кримінального правопорушення: алгоритми та загальні і спеціальні правила кваліфікації кримінального правопорушення.	Кваліфікація кримінального правопорушення: алгоритми та загальні і спеціальні правила кваліфікації кримінального правопорушення.	
3	Кваліфікація діяння, що не є кримінально протиправним, проте має кримінально-правове значення. Кваліфікація посткримінальної поведінки особи.	Кваліфікація діяння, що не є кримінально протиправним, проте має кримінально-правове значення. Кваліфікація посткримінальної поведінки особи.	

Самостійна робота студентів

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- виконання домашніх практичних завдань;
- доопрацювання матеріалів лекції;
- робота в інформаційних мережах;
- есе за вузькоспеціальною проблемою, що погоджується з викладачем;
- створення портфоліо навчального курсу та його презентація;
- розробка кейсів;
- підготовка відповідних документів, матеріалів тощо;
- підготовка тематичних презентацій;
- підготовка та публікація наукових статей, тез наукових доповідей та повідомлень тощо;
- узагальнення матеріалів судової практики за обраною проблемою;
- систематичне відвідування навчальних занять;
- відвідування додаткових занять, лекцій, семінарів, круглих столів тощо.
- відвідування та участь у засіданнях відповідних студентських наукових гуртків тощо;
- інші здобутки, що підтверджені документально (грамоти, дипломи тощо).

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у

Методичний супровід навчальної дисципліни «Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», другий (магістерський) рівень вищої освіти / О. В. Ус. Харків, 2021.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

1. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України з кримінальних справ (1973–2011 роки) : станом на 26 верес. 2011 р. / упоряд. : Ю. М. Грошевий, О. В. Капліна, В. І. Тютюгін. Харків : Право, 2011. 456 с.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> .
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Практика судів України з кримінальних справ (2014–2015 рр.) / уклад. В. І Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. Харків : Право, 2016. 800 с.

Література:

Основна література:

1. Кваліфікація злочинів: навч. посіб. / Г. М. Анісімов, О. О. Володіна, І. О. Зінченко та ін. ; за ред. М. І. Панова. Харків : Право, 2016. 356 с.
2. Кваліфікація злочинів: навч. посіб. / За ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. Київ : Істина, 2010. 430 с.
3. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації злочинів : підручник / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко. Київ : Алерта, 2013. 320 с.
4. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації : навч. посіб. / В. О. Навроцький. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 704 с.
5. Ус О. В. Теоретичні та прикладні проблеми кваліфікації в кримінальному праві України : монографія. Харків : Право, 2020. 704 с.

Додаткова література:

1. Us O. V. Criminal and legal estimation of behaviour of person. *Наук.*

- вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: «Юриспруденція».* 2018. № 32. С. 90-93.
2. Us O. V. Criminal and legal estimation of unfinished crime. *Прикарпатський юрид. вісн.* 2018. № 1 (22). С. 197-201.
3. Us O. V. Qualification of crimes committed in participation according Criminal Code of Ukraine. *Jurnalul juridic national: teorie și practică.* 2018. № 3 (31). Т. 2. С. 108-112.
4. Us O. V. Qualification of unfinished crime. *Актуальні проблеми держави і права.* 2018. № 80. С. 160-165.
5. Us O. V. Rules of criminal and legal estimation of committed act. *Legea si Viata.* 2018. № 7/2. С. 99-102.
6. Us O. V. Stages (periods) of qualification of crimes. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія «Право».* 2018. Вип. 50. Т. 2. С. 99-102.
7. Зінченко І. О. Кваліфікація злочинів при їх множинності та конкуренції кримінально-правових норм : навч. посіб. Харків : Право, 2017. 144 с.
8. Панов М. І. Загальні засади кваліфікації злочинів : лекція. Харків : Право, 2016. 104 с.
9. Ус О. В. Алгоритми кваліфікації в кримінальному праві. *Прикарпатський юридичний вісник : збірник наук. праць.* 2021. № 2 (37). С. 91-95.
10. Ус О. В. Кваліфікація злочину за конкуренції кримінально-правових норм, частини та цілого. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія «Право».* 2019. Вип. 55. Т. 2. С. 110-114.
11. Ус О. В. Кваліфікація злочину за ознаками об'єктивної сторони складу злочину. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія «Право».* 2017. Вип. 47. Т. 3. С. 101-106.
12. Ус О. В. Кваліфікація злочину за ознаками суб'єктивної сторони складу злочину. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія «Право».* 2018. Вип. 49. Т. 2. С. 130-136.
13. Ус О. В. Кваліфікація злочину при конкуренції загальної та

спеціальної кримінально-правових норм. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2019. № 3 (37). С. 136-140.

14. Ус О. В. Кваліфікація злочину при конкуренції спеціальних кримінально-правових норм. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія «Право»*. 2019. Вип. 56. Т. 2. С. 79-83.

15. Ус О. В. Кваліфікація злочину, передбаченого бланкетною диспозицією. *Право і суспільство*. 2018. № 2. Ч. 2. С. 179-186.

16. Ус О. В. Кваліфікація злочину, склад якого містить оціночну ознаку. *Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія «Юридичні науки»*. 2018. № 2. Т. 2. С. 63-67.

17. Ус О. В. Кваліфікація малозначного діяння. *Держава та регіони. Серія «Право»*. 2018. № 2. С. 58-63.

18. Ус О. В. Конкуренція кримінально-правових норм під час кваліфікації злочину. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2019. № 2-1 (36). С. 89-94.

19. Ус О. В. Склад злочину як підстава кримінально-правової оцінки вчиненого діяння. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2016. № 4/2. С. 196-201.

20. Ус О. В. Формула кваліфікації в кримінальному праві. *Право і суспільство*. 2021. № 3. С. 128-137.

Інтернет-ресурси:

1. <http://rada.gov.ua>
2. <http://www.president.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua>
4. <http://mon.gov.ua/>
5. <https://minjust.gov.ua>
6. <http://www.scourt.gov.ua>
7. <http://reyestr.court.gov.ua>
8. <https://ccu.gov.ua/index.php>
9. <https://www.npu.gov.ua>
10. <http://www.gp.gov.ua>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри кримінального права. URL: [http:// https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/2378-teoriia-ta-praktyka-kryminalnopravovoi-kvalifikatsii.html](http://https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/2378-teoriia-ta-praktyka-kryminalnopravovoi-kvalifikatsii.html)

Вимоги викладача

Вивчення навчальної дисципліни «Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації» потребує: виконання завдань згідно з навчальним планом (завдання, практикуми, самостійна домашня робота тощо); підготовку до практичних та семінарських занять; роботу в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також матеріалів судової практики тощо.

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні та семінарські заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові й практичні завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні та семінарські заняття, пропущені за поважних причин, мають бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Підготовка та участь у семінарських та практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення законодавчого матеріалу (кримінального законодавства, його інститутів та кримінально-правових норм, а також приписів інших нормативно-правових актів, необхідних для засвоєння (розкриття) змісту кримінального закону, з метою правильної кримінально-правової кваліфікації), конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, науково-практичних коментарях КК, монографічній та іншій науковій літературі; аналіз матеріалів судової практики (правових позицій Конституційного Суду України, Верховного Суду) тощо.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття,

а саме: підтвердження знання кримінального законодавства, теоретико-методологічних та практичних засад кримінально-правової кваліфікації, її дефініцій; розуміння та використання у відповіді прикладів з судової практики; уміння аргументовано викласти певний матеріал, підготувати презентацію власних навчальних пошуків, коментувати відповіді інших студентів, доповнювати їх, знаходити помилки (неточності, недоліки) та надавати правильну відповідь. Для вивчення теми та правильного виконання (розв'язання) завдань слід брати до уваги методичні рекомендації щодо підготовки до теми (заняття), зазначені у навчально-методичному посібнику.

Рішення практичних завдань повинно як за формою, так і за змістом відповідати вимогам (мати всі необхідні складові), що висуваються до вирішення відповідного завдання, свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи), відсутність ознак повторюваності та плагіату.

На практичних та семінарських заняттях присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні усіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Це ж стосується й студентів, які не виконали завдання або показали відсутність знань з основних питань теми.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, перевірка виконання домашніх завдань, вирішення практичних задач, виконання контрольних (інших письмових) робіт, проведення колоквіумів, контрольний захід поточного контролю, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо;

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка презентації, есе, реферату тощо).

Обов'язковою складовою поточного контролю знань студентів є написання індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами підсумкової індивідуальної письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34